

Lietuvų pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau išpysis. Visus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

VIEŅYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LIII. METAL 273 (862) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, ANTRADIENIS, 1939 M., LA PKRICIO-NOVEMBER 28 D.

INA 3 CENTAI

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
NOV 29 1939
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATION
NEW YORK LIBRARY
476 FIFTH AVE

Kiekvienas geros valios lietuvis privalo dirbti tautiniu darbu. Svarbiausias lietuvių darbas yra tautiškas darbas.

ŠIANDIEN

“Čiort vozmi!”
Ką rusai mano
Netiki savo akimis
Geriausia propaganda

JONAS KROŽE

Rusų kareiviai per dvidešimt metų pratę laikyti viską kas gera propaganda, pirmą kartą pamatę Vilniaus gatvėse Lietuvos kareivius ir studentus, negalėjo atsistebėti jų drabužiais, maistu ir demokratiškumu. Tiems, kurie pratę visą amžių gyventi Rusijos Sovietų “rojuje,” skursti ir gyventi varge, sunku tikėti, kad kitose, dar mažose valstybėse kaip Lietuvoje, žmonės gali gerai valdyti, gražiai apsigyventi, kalbėti su ministrais ir savo karininkais.

Jie žino, kad Sovietai tik propagandos tikslui savo kareivius gražiau apgriauna, duoda geresnį maistą; kai jų vardai nori rodyti, kad Sovietuose viskas gražu, viskas laisva, viskas puiku. Jiems atrodo, kad ir Lietuva taip pat daro. Kai 20,000 sovietų kareivių pagyvens Lietuvoje ir įsitikins, kad ten drabužis ir maistas nėra “propaganda,” tai jie pradės galvoti kodėl taip yra.

Dabar jie sako: “čiort ich poberi, čto za propaganda!” Bet galimas daiktas, kad už mėnesio kito, gal už metų jie sakys: “čiort vozmi, kodėl mes negalime taip gyventi savoje Rusijoje?”

Anksčiau mums žmonės iš Lietuvos rašė, kad rusų karininkai ir net kareiviai atvykę į Lietuvą į lietuvių žiūrėjo iš aukšto. Dabar kai jiems akys atsidadys, jie lietuvius pradės gerbti.

Jokia propaganda pasauliui nėra taip efektinga, kaip teisybė. Tegul rusų kareiviai, darbininkai ir karininkai pasimokina iš Lietuvos kaip galima valstybei gyventi. Tegul jie įsitikina, kad visa iki šiol skleidžiama prieš Lietuvą propaganda Amerikoje ir kitur yra melas. Aišku, kad jie įsitikins. O tuo tarpu pas mus lietuvių tiki tai propagandai, kuri čia skleidžiama apie tai, kaip gera būtų Lietuvai ir lietuviams, jeigu jie susidėtų su Rusija.

Je, čiort vozmi, kaip tie žmonės ir drįsta lietuviams siūlyti Rusijos “rojų,” sakyti rusų kareivius, kuris buvo Lietuvoje ir pats įsitikino koks skirtumas tarp gyvenimo Lietuvoje ir Rusijoje.

Rusų atsiradimas Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse, matyt, sukėlė rūpesčius Vokietijos nacių tarpe. Hitleris dabar kalba apie naują Siegfriedo liniją rytuose.

Lietuva dabar labai gerai daro, kad neatidėliojant atstatytų Vilniaus kraštą. Kaip matyt, smarkiai eina statybos darbai, atstatoma administratyvinė tvarka, darbu ir pašalpinimais aprūpinami bedarbiai, ruošiamasi išdalinti dvarus ir atgaivinti Vilniaus krašto pra-

SOVIETAI REIKALAUJA SUOMIŲ ATITRAUKT ARMIJĄ NUO SIENOS

Suomija atsisakė atitraukti savo kariuomenę; Tvirtina, kad nešaudė į rusus

HELSINKI. Suomija, lapkr. 27 d. — Sovietų Rusijos Suomijos santykiai žymiai pablogėjo, kai Sovietų oficialūs sluoksniai pranešė, kad Suomijos kariuomenė iš armotų apšaudė Rusijos pozicijas Suomijos pasienyje. Tame apšaudyme, kaip sako rusų spauda, žuvo 13 rusų kareivių ir karininkų. Ryšium su tuo įvykiu, Rusijos vyriausybė pasiuntė Suomijai ultimatumą ir pareikalavo, kad suomių atitrauktų savo kariuomenę nuo Rusijos sienos apie 12 mylių.

Suomijos vyriausybė paskelbė, kad suomių kariuomenė rusų neapsaudė ir jeigu toks incidentas buvo, tai jis Suomijos vyriausybei ir net karo vadovybei nežinomas. Ta proga Suomijos vyriausybė atsisakė atitraukti savo kariuomenę nuo Rusijos pasienio.

Ziniomis iš Berlyno, Rusijos karo laivynas manevruoja Suomijos įlankoje.

VILNIJOJ REGISTRUOJA BEDARBIUS

VILNIUS. — Lietuvių bedarbių Vilniuje suregistruota 350 asmenų. Tai daugiausia asmenys atsikėlė į Vilnių iš kitų sričių, pasilikusių kitapus Lietuvos teritorijos ribų. Intelligenti bedarbių: mokytojų, agronomų ir kt. Vilniuje užregistruota apie 400.

2,500 PABĖGĖLIŲ IŠ SVENČIONIŲ IR MARCINKONIŲ

VILNIUS. — Lietuvių Komitete yra įsiregistravę apie 2,500 hecavių pabėgėlių nuo Svecionių, Druskininkų, Marcinkonių ir kit. lietuvių gyvenamųjų vietų, kurios liko anapus naujos Lietuvos sienos.

KAUNO VERSLININKAI ATIDARO SAVO PREKYBOS ĮMONES VILNIUJ

Vilniuje jau atidarytas autobusų susisiekimas; lenkų autobusus rusai išsigabeno

VILNIUS. — Čia lankosi labai daug Kauno lietuvių verslininkų. Daugelis jų numatė atidaryti Vilniuje savo prekybos įmones.

Vilniaus gatvėse parduodama labai daug Kauno dienraščių, kurie iš Kauno atvežami tą pačią dieną per dvi-tris valandas nuo laikraščio išėjimo.

NACIAI ATITRAUKĖ KARIUOMENĘ NUO OLANDIJOS SIENOS

PARIS, lapkr. 27 d. — Čia gautomis žiniomis, Vokietijos karo vadovybė atitraukė visą savo kariuomenę nuo Olandijos sienos apie 16 mylių giliau į Vokietiją. Sakoma, kad kariuomenė atitraukta visai žiemai. Iš to daroma išvada, kad vokiečiai šią žiemą vargu gali pulti Olandiją.

GAISRAS SOVIETŲ STOVYKLOJE ESTIJOJE

COPENHAGEN. Danija, lapkr. 27 d. — Čia gauta žinių, kad prieš porą dienų Sovietų kariuomenės stovykloje Estijoje, Paldiski, kur taip pat tvyra Rusijos karo laivyno bazė, staiga kilo gaisras rusų intendantūros sandėlyje. Gaisras buvo taip arti amunicijos sandėlio, kad visiems laivams buvo įsakyta išplaukti toliau į jūrą. Gaisrą pavyko užgesinti vos porą pėdų nuo amunicijos sandėlio.

SMARKIAI AUGA GYVENTOJŲ SKAICIUS

MARIJAMPOLĖ. — 1905 metais mieste buvo tik apie 5,000 gyventojų, o 1930 Vytauto Didžiojo metais jau turėjo 10,000 gyventojų. Pastaruoju laiku mieste jau yra apie 16,000 gyventojų. Vidutiniškai kasmet mieste priauga ir iš kitur atsikėlia po 600—700 žmonių.

PASKIRTAS VILNIAUS BURMISTRAS

VILNIUS. — Vyriausybės įgaliotinis paskyrė laikinai Vilniaus miesto burmistru Miką Kaminską ir jo paldėjęju — buv. Vilniaus burmistru padėjėją Nugarski.

KAUNO VERSLININKAI ATIDARO SAVO PREKYBOS ĮMONES VILNIUJ

Vilniuje jau atidarytas autobusų susisiekimas; lenkų autobusus rusai išsigabeno

VILNIUS. — Čia lankosi labai daug Kauno lietuvių verslininkų. Daugelis jų numatė atidaryti Vilniuje savo prekybos įmones.

Vilniaus gatvėse parduodama labai daug Kauno dienraščių, kurie iš Kauno atvežami tą pačią dieną per dvi-tris valandas nuo laikraščio išėjimo.

Čekijos Gubernatorius — Baronas Von Neurath, dabartinis Čekijos Gubernatorius, kuris šiomis dienomis lankėsi Berlyne pranešti Hitleriui apie padėtį Čekijoje. Čia šalia jo matyti Italijos Užsienių Reikalų Ministras Ciano.

VOKIEČIŲ TORPEDOS IR MINOS NUSKANDINO KELETĄ LAIVŲ

Anglijos pakraščiuose paskandintas lenkų keleivinis laivas “Pilsudskis”

LONDON, lapkr. 26 d. — Žiniomis iš Amsterdamo, Vokietijos Kancleris Hitleris įsakė savo karo laivynui ir karo aviacijai pradėti intensyvią puolimą anglių, prancūzų ir neutralinių valstybių laivų, kurie gabena prekes Anglijai ir Prancūzijai, taip pat pulti anglių ir prancūzų karo laivus Šiaurės jūroje ir Atlante. Išdavojė vokiečių povandeniniai laivai ir minos nuskandino Lenkijos didelį keleivinį laivą “Pilsudskis”, 14,294 tonų, taip pat anglių ginkluotą prekybinį laivą “Rawalpindi”, 16,697 tonų. Be to, nuskandinta keletas kitų mažesnių anglių ir prancūzų laivų, taip pat vienas švedu laivas.

Vokietijos karo aviacija Šiaurės jūroje užpuolė ir bombardavo keletą anglių karo laivų šarvuotųjų, kurių keturi, pasak vokiečių, buvo bombų sugadinti. Žiniomis iš anglių šaltinių, vokiečių karo lėktuvai nepataikė į anglių karo laivus.

Pranešama, kad “Pilsudskis” laivo kapitonas, kuris sprogi-me buvo sužeistas, nežiūrint į gulos bandymų jį nukelti nuo laivo, jis tol nesutiko laivo ap- leisti iki visi žmonės buvo nukelti. Nueidamas nuo skėstan- čio laivo kapitonas Stankevi- čius sušuko “Tegyvuoja Lenki- ja!” Vėliau nugalbentis ir ligo- ninę kapitonas mirė.

ITALIJA ATLEIDO ATO-STOGOMS 300.000 KAREIVIŲ

ROMA, Italija, lapkr. 27 d. — Italijos karo vadovybė atleido žiemos atostogoms 300,000 kareivių ir karininkų. Jie grįs į kariuomenę 1940 metų mėnesyje.

NUSKENDO DU VOKIEČIŲ LAIVAI

BERLIN, lapkr. 27 d. — Danijos pakraščiuose nuskendo vienas Vokietijos karo laivas. Kartu su laivu žuvo 16 žmonių. Laivas užplaukė ant palaidos vokiečių minos. Pietinia- me Atlanto vandenyne nuskendo vokiečių prekybinis laivas “Adolph Woerman.”

PRAŠO PADIDINTI AMERIKOS KARO LAIVYNĄ

WASHINGTON, lapkr. 27 d. — Jungt. Amerikos Valstybių karo laivyno vadovybė ragina neatidėliojant padidinti Amerikos karo laivyną iki karo stovio jėgos. Prašoma paskirti pinigų pastatyti 95 naujus karo laivus ir nemažiau kaip 2,400 karo lėktuvų.

RUOŠIASI IŠPARCELIUOTI DVARUS

VILNIUS. — Ž. ūkio min. įgaliotinis J. Skaigiris Vilniuje jau paruošė įsakymą visoms Vilniaus srities savivaldybėms, kad jos surašytų stambesnius ūkius, priv. miškus ir lig šiol neišparceliuotus dvarus. Šios žinios reikalingos numatomai šį pavasarį žemės reformai.

TVARKO PILIETYBES KLAUSIMĄ

VILNIUS. — Jau baigiamas rengti Vilniaus ir jo srities gyventojų pilietybės įstatymas. Dabar šioj srity daug yra už- bėgusių ir anksčiau čia asie- kėlių gyventojų, vad. galie- ūšų. Įstatymas ruošiamas lai- kantis Lietuvos - Sovietų Sa- jungos sutarties nuostatu.

CHAMBERLAINAS KALBA APIE TAIKINGĄ IR “NAUJĄ EUROPA”

Šako, kai anglai ir prancūzai sunaikins naciz- mą, Europoje prasidės nauja gyvenimo era

DU LIETUVIAI ŽUVO NE-LEGALIOJE ANGLIJS KASYKLOJE

SHENANDOAH, Pa., lapkr. 27 d. — Pereitos savaitės pa- baigoje, netoli šio miesto įvy- ko nelaimė “bootlegerinėje” anglies kasykloje, kurioje dirbo du lietuviai Juozas Kuntis, 23 metų amžiaus ir Jurgis Kraulis, 48 metų amžiaus. Ka- syklos lubos įgriuvo, kai jiedu dirbo apie 200 pėdų gilumoje. Siedu lietuviai jau antri metai, kaip dirba šioje “bootlegerinė- je” kasykloje.

ANGLAI PAĖMĖ NACIŲ POVANDENINĮ LAIVĄ

LONDON, lapkr. 27 d. — Vienas vokiečių povandeninis laivas bandė slaptai įplaukti į Forth of Clyde įlanką Skoti- joje, kur pastatyta nemažai karo laivų. Povandeninį laivą anglai tuojau pastebėjo ir jį apsupę paėmė. Sakoma, kad šis povandeninis laivas yra tas, kuris įsivogė į Skapa Flow ir sutorpedavo vieną anglių karo laivą.

STEIGIA ŽUVŲ APDIRBI- MO FABRIKĄ

PALANGA. — Patiriama, kad akc. b-vė “Žuvis” Svento- jai steigia žuvų apdirbimo fabriką, kuriam dalis mašinių bus atgabenta iš Klaipėdos, kur buvo panašus tos pačios b-vės žuvų apdirbimo fabri- kas.

NACIAI NAUDOJA LENKUS KARE PRIŠ PRANCŪZUS

LONDON. — Anglijos ofi- cialūs sluoksniai sako, kad vo- kiekiai naudoja lenkų belais- vius kare prieš anglius ir pran- cūzus. Tas, esa, yra priešinga tarptautiniams karo įstaty- mams.

TUKSTANČIAI KAUNIEČIŲ NORI APLANKYTI LIETUVOS SOSTINĖ

Vilniuje leidžiamas lietuvių dienraštis “Vilniaus Balsas” ir du lenkų laikraščiai

VILNIUS. — Nuo lapkričio 2 d. Vilniuje vėl prasidėjo au- tobusų susisiekimas miesto gat- vėse. Lietuvai Vilnių perimant pašto ženklukais spekuliuoti miestai nei vieno autobuso ne- beturėjo. Tuo tarpu autobusu skaičius nėra pakankamas, bet tikimasi greitai laiku jų skai- čių padidinti.

Nuo lapkričio 2 d. Lietuvos Bankas Vilniuje pradėjo kei- ti į litus lenkų zlotus. Norin- čių iškeisti savo zlotus vilnie- čių ilgiausios eilės apstojo ne- tik banką, bet ir visas pašto agentūras, kur tik zlotai į li-

LONDON, lapkr. 27 d. — Anglijos Ministras Pirminin- kas Chamberlainas kalbėda- mas per radiją pareiškė, kad kai naujasis Europos karas bus baigtas, galima laukti Euro- poje naują įvykių ir galimybių pamatyti “naują Europą,” ku- ri gyvens santakoje ir kurios pagrindas bus tolerancija ir gerovė.

Jis pakartojo, kad alijantai yra nusistatę sunaikinti ne tik Vokietijos nacizmą, bet ir tą jėgą, kuri mano, kad Europą galima valdyti jėga ir grąšini- mais. Kai alijantai nugalės na- cizmą, Europoje prasidės nau- ja gyvenimo era, bus realizuo- ta “nauja Europa.” Jis pabrė- žė, kad naujoje Europoje ne- bus performuojamos valstybės, nenustatomos naujos valstybių sienos, bet Europoje bus įskie- pijama nauja dvasia, kuri lai- duos visoms valstybėms taiką ir sugyvenimą. Kiekviena po- karinė Europos valstybė turės teisę valdytis, kaip ji nori, bi- le tik jos politika nekliudys ir nebus pavojinga kaimyninei valstybei.

Anglijoje ir Prancūzijoje vė- liausiu laiku daug kalbama a- pie Europos Jungtinių Valsty- bių įkūrimą. Galimas daiktas, kad Chamberlainas tą turėjo mintyje.

LIETUVIS — GRYNIAU- SIAS ARJONAS

ROMA. — Italų laikraštis “Resto del Carlino” straipsny “Vilnius Lietuvai,” rašo, kad Lietuvos valstybė nebuvo dirbtinis sutarčių kūrinys, bet tik- ras vienybės su savo nuosavu charakteriu, su nuosava kultū- ra ir literatūra tautos išreiški- mas. Lietuviai yra tikra ir gry- na rasa, aiškiai skirtinga nuo visų kitų. Tai izoliuotas etni- nis vienetas, kurio kalba kelia pasigerėjimą filologams. Ši kalba yra viena iš pirmųjų arijų kalbų, harmoninga ir su nepaprastai turtingu žodynu. Pats lietuvių tipas yra gryniau- sias arijų pavyzdys.

VIEŅYBĖS VAKARIENĖ

SUSIVIENIJIMO SALĖJE, 197 GRAND STREET, BROOKLYN. GRUODŽIO 2 DIENĄ, 7 VALANDĄ VAKARE BILJETAS \$1.50

LITHUANIAN DAILY UNITY
VIENYBĖ
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.
Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879
Advertising rates on application

PRENUMERATA
Brooklyne ir užsieniuose:
Metams \$7.00
Pusei metų \$3.75
Trims mėnesiams \$2.00
Vienam mėn. \$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:
Metams \$5.00
Pusei metų \$2.75
Trims mėnesiams \$1.65
Vienam mėn. \$0.75
Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
S. E. Vitaitis — Redaktorius.
A. S. Trečiokas — Prezidentas.

AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA

Vargiai rastum tokį visuomeniniai sąmoningą Amerikos lietuvių, kuris nesuprastų mūsų spaudos vaidmenio Amerikos lietuvių išeivijos gyvenime. Kiekvienas apsišvietęs lietuvis žino, kad be spaudos būtų neįmanomas bet koks žymesnis tautinis ir kultūrinis veikimas. Tačiau ne kiekvienas nori suprasti, kad reikia rūpintis mūsų spaudos palaikymu.

Visų Amerikos lietuvių srovių spauda lygiai reikalinga visuomenės paramos. Ne vien tautinė spauda kartais nuo karto prisimena, kad tautinė visuomenė permaži rūpinasi savo spaudos palaikymu. Kitų srovių spauda net energingiau savo palaikytojus ragina dėti aukas jos palaikymui.

Štai katalikų laikraščiai stengiasi savo skaitytojams įkalbėti, kad katalikiškos spaudos palaikymas yra lygiai svarbus, kaip ir pačios tikybos palaikymas. Esą praktikuojančiam katalikui pirmoji vieta stovi katalikiškos spaudos reikalai.

Komunistų laikraščiai taip pat atvirai pasisako, kad jų palaikymui reikalinga kasmet surinkti tūkstančius dolerių aukų. Štai Brooklyno komunistų dienraščio administratorius nurodo savo laikraščio skaitytojams, kad laikraštis negali išsilaikyti vien tik iš prenumeratų ir paskelbimų. Jis atvirai pasako, kad šio dienraščio išlaikymui reikia mažiausia \$5,000.00 į metus gauti paramos aukomis ir pelnais nuo parengimų, kad suvesti galą su galu per apskritus metus.

Tai tik vienam komunistų dienraščiui tokia parama reikalinga. Kadangi komunistai turi du dienraščius, tai šios spaudos palaikytojai turi sudėti mažiausia \$10,000.00 savo dienraščių palaikymui virš mokamų prenumeratų už juos ir pajamų už skelbimus. Taigi komunistams pritaranti visuomenė daug daugiau turi darbuotis ir pinigų dėti savo spaudos palaikymui, negu kitų srovių visuomenė.

Amerikos lietuvių tautinė visuomenė mažiausiai varginama prašymais ir kolektomis tautinei spaudai palaikyti. Mūsų visuomenė mažiausiai ir rūpinasi savo spaudos palaikymu. Bet taip neturėtų būti. Tautinės spaudos darbininkams lygiai taip reikia gyventi, kaip ir kitų srovių spaudos darbininkams, kaip ir kiekvienam kitam gyvam žmogui. Taip pat ir tautinių laikraščių išleidimas yra susijęs su tomis pačiomis išlaidomis, kaip ir kitų srovių laikraščiai. Ypatingai dienraščio išleidimas susijęs su didelėmis išlaidomis.

Todėl ir vienintelio tautiško dienraščio VIENYBĖS skaitytojai, rėmėjai ir draugai turėtų subursti ir teikti paramą savo dienraščio palaikymui. Kiekviena kolonija lengvai gali surinkti nors po vieną parengimą tikslu paremti dienraštį VIENYBĖ. Jei tokia parama mūsų dienraščio draugai suteiktų jo palaikymui, tai netik būtų užtikrintas dienraščio išsilaikymas, bet jis būtų net didesnis ir tuo pačiu būtų įdomesnis, nes daugiau raštų galėtų jame tilpti.

Taigi raginama ir tautinė visuomenė gyviau susidomėti savo dienraščio VIENYBĖS ir kitų tautinių laikraščių palaikymu. Spaudos palaikymas yra kilnus idėjinis ir kultūrinis darbas. Kiekvienas šviesus lietuvis privalo dirbti šį svarbų ir būtiną kultūrinį darbą.

PASVEIKINKIME AUKA VILNIEČIUS

Vilniečių ir sostinės išdavimas buvo mūsų svajonių ir pastangų tikslas per 19 metų. Ju išdavimas buvo lietuvių tautos garbės ir Lietuvos gyvybės uždavinys. Daug tam energijos pašvęsta, daug neramųjų dienų pergventa.

Dabar kai jau ir Vilnius ir didelė dalis Vilnijos sugrįžo prie Lietuvos, pasveikinkime vilniečius ištiestomis bet ir ir metūšiomis rankomis. Juk gerai žinom ka vilniečiai pergyveno, žinome ta ir neužmirškime, kad jiems trūksta visko: drabužių, medicinos pagalbos, net maisto. Palengvinkim bent dalį jų vargų. Tegul jų ir mūsų džiaugsmas bus visuotinis: renkami Vilniaus atvadavimo iškilmes, savo dovanomis nušluostykime jų vargų ašaras, — savo brolišką nuomirdumui leikime jiems pajusti laimingesnę ateities tikrovę.

Vilniaus sugrįžimo faktas, Vilniaus istorinių paminklų paslaptinėji kalba, Aušros Vartai, Basanavičiaus kapas, atėinančių Kalėdų šventadieniškoje nuotaikoje teneaplenkia nei vienos lietuviškos šeimynos, draugijos, teneaplenkia nei vieno kolonijos. Pradėję nuo 10 spalio rūpesniais supinta džiaugsmo simfonija, tęskime ją toliau minėdami Vilniaus sugrįžimą, ne tam, kad pasi-

girti, bet tam, kad pagelbėti pagalbos reikalingiems vilniečiams.

P. Zadeikis,
Lietuvos Atstovas,
Washington, D. C.
Lapkričio 20 d., 1939 m.

LIETUVOS PASIUNTINYS PASVEIKINIMAS VILNIEČIAMS

Ministras p. Zadeikis	\$30.00
Marė Zadeikienė	20.00
Mirga-Zita Zadeikaitė (7 metų)	1.00
Albina Adžgauskaitė	10.00
Elzbieta Mazauskaitė	2.00
James Hawkins	1.00
Bendrai	\$64.00

ATSTATO RADIO STOTI

VILNIUS. — Greta Vilniaus geležinkelio stoties dar lenkų laikais buvo pradėti statyti dideli keturių aukštų namai centriniam paštui. Šių namų statyba tuojau pradėta toliau testai ir numatoma ateinančiais metais baigti.

Vilniaus radijo stotis, kuri buvo per karą gerokai apgriauta, pradėdama atstatyti ir Vilniaus radijofonas netolimoje ateityje pradės duoti visai atskirą programą.

— Lietuvos Melioracijos departamentas numato pirkti dvi žemkases, kurios bus panaudotos melioracijos darbams ir upių dugnui tvarkyti.

KELIONĖ TRAUKINIŲ IŠ BALSTOGĖS Į VILNIŲ

Geležinkelio stotis Baltstogėje. Tarp civilinių svarbų ir apsiaustų raudonarmiečių šinėliai, vadų pažymiai, raudonos juostos ant vadinamųjų gvardiečių rankovių. Čia pat sunkūs lagaminai, maišeliai, ryšuliai. Kamšatis, susigrūdimas. Publika dar neapsiprato su tuo, kad susisiekimas geležinkeliais jau atstatytas. Ties komendanto, ties stoties budėtojo ir informacijų langais susikimšimas, triukšmas, nerimas.

Ant pirmojo perono paruoštas traukinys iš Baltstogės į Vilnių.

Traukinio sąstate yra keli seno tipo vagonai trečios klasės ir dvi platformos. Vagonų su minkštomis sėdynėmis nėra. Vietų stanga, keleivių dalis įsitaisė vagonų aikštelėse. Tikrai sėdimos vietos, kiekvieniame suole turi stulpioti po keturius asmenis.

Naujų geležinkelių statyba Lenkijoje kiekvienais metais mažėjo. 1937 metais buvo nutiesta tikta 55 km. naujų geležinkelių; pernai — du kartus mažiau. Buvo net tokie metai, kuriais Lenkijoje buvo nutiesta naujų geležinkelių nu 2,7 km. Elektrinių geležinkelių visoje Lenkijoje buvo tikta 85 km.

Kiekvienais metais mažėjo garvežių ir vagonų depai. Pastaraisiais trimis metais garvežių skaičius sumažėjo 200, keleivinių vagonų sumažėjo suliginis su 1931 metais, 2,000, o prekinis — net 4,000. Laikė dešimt metų iš geležinkelių tarnybos buvo atleista apie 20,000 tarnautojų.

Pernai kiekvieną dieną buvo pervežama 3-ios klasės vagonuose 70,000 keleivių, antros klasės — 35,000 ir 1-os klasės — 100 žmonių. 170,000 — tai ji, ta gyvoji buvusios Lenkijos iliustracija!

Traukinyje dviejų kategorijų keleiviai — pabėgėliai ir žmonės, kurie vyksta su savo reikalais. Pirmųjų tarpe daugiausia miestiečių. Jie susilaukė galimybės grįžti namo ir dėl to jaudinasi susijaudinę.

Visi įsitaisė, visi pradeda kalbėti.

Traukinys bėga lygiai ir greitai. Oras pilkas, dangus apsiniaukęs. Pro langus matai niurus reginius. Retai pasitaiko beržai, karklai, laukai pilki. Prieš keletą dienų mes važiuavome per Sokolikos miestelių automobiliu. Tuomet miestelio namai atrodė gana padoriai. Jie buvo tinkamai išbaltinti, apšodinti gėlėmis. Dabar iš traukinio langų matėme tuos pačius namelius tik iš upakalio. Apipuvę, sugriuvusios gonkelėmis, pakrypusiais stulpeliais. Čerpių stoguose skylių daugiau, negu čerpių. Nuo namelio ligi geležinkelio linijos siaura žolyno juostelė. Ir dar kartą pagalvojome, kaip daug buvo Lenkijoje išvisinio pasirodymo, kaip greitai viskas nubluko, dažai nusitrynė, tai

mus ir Grišaniškių palivarką, o Lietuvos pusėje Pašiškių, Milekanų kaimus ir Klencų palivarką.

Toliau siena eina bevardžių upelių žemyn iki Gutos kaimo pietų rytu pakraščio.

Nuo Gutos kaimo siena eina sutarta linija pietų vakarų kryptimi į punkta, esantį prie Ulos upės maždaug 1,800 met. atstumu į pietų rytus Kasėtų kaimo.

Nuo čia siena eina Ulos upės žemyn iki jos įtekėjimo Mėrkio (Merečanka) upėn, o paskiau eina bendrąja kryptimi į vakarus buvusią Lietuvos-Lenkijos administracijos liniją iki punkto prie Igorkos upės, esančio prie bevardžio upelio, tekancio nuo Psetoko kaimo ir įtekančio į Igorkos upę, žiočių, apytikriai 2,300 metrų atstumu į šiaurės rytus nuo tos upės susikirtimo su Zondovų-Kapčiamiesčio plentu.

Pastaba 1. Nelaivuojamose upėse ir upeliuose siena eina tuji upių ir upelių svarbiausios šakos viduriu.

Pastaba 2. Apibrėžti sutartomis linijomis sienos ruožai bus tiksliai nustatyti išvedant sieną.

Pastaba 3. Šio protokolo nustatyta sienos linija yra užymėta juoda spalva pridedamame rusiškame žemėlapyje mastelio 1:100,000.

III.
Nustatyta šio Protokolo 1-je dalyje sienos linija bus išvesta Lietuvos-Sovietų mišrios komisijos vietoje.

Komisija nustatys pasienio ženklus, sudarys šitos linijos smulkų aprašymą ir nužymės ją 1:2500 mastelio žemėlapyje.

Komisija pradės darbą 1939 metų lapkričio mėn. 1 dieną.

Aukščiau minėtos komisijos sudarytas smulkus sienos linijos aprašymas ir tos linijos žemėlapis turi būti abiejų vyriausybių patvirtintas.

IV.
Šis protokolas, pakeičias Lietuvos respublikos ir RSFSR 1920 metų liepos 13 dienos sutarties 2-ą straipsnį ir įgaliojams nuo jo pasirašymo dienos, turi būti ratifikuotas.

Ratifikacijos raštų pasikeitimas įvyks Kaune kiek galima trumpiausiu laiku.

Vokietijos pasienyje. — Šveicarijos Vokietijos pasienyje, kalnuose pristatyta daugybė šitokių betoninių tvirtovių apsaugoti Šveicarijos pasienį.

Taip atrodo laisvosios Lietuvos švietimo židiniai. Vaizdelyje matoma naujai pastatytoji Kauno Premiesčio Sančių gimnazija, kuri spalio 22 d. buvo atidaryta, dalyvaujant Respublikos Prezidentui ir švietimo ministrui. Gimnazijos rūmai skaitomi vieni gražiausių visoje Baltijoje, turi visus mokslui ir sportui reikalingus įrengimus, muziejų, valgyklą ir kitas reikalingas patalpas. Gimnazijoje mokosi 611 berniukų ir mergaičių, visi Sančių ir A. Panemunės gyventojų vaikai.

MURMANSKAS SOVIETŲ ŠIAURINIS NEUŽSALAS UOSTAS

Rašo Jonas Valaitis
Lietuvių Radio Balsas Vedėjas iš WCNW, Brooklyn, N. Y.

Kilus Europoje karui, paaiškėjo intriga, išliko daug paslapčių, nušvito daug politinių požemių planų ir išsivystė daug ekonominių problemų. Dėl to, lygiagrečiai, pagarsėjo daug naujų žmonių, žmonių susipažino su daugeliu naujų, bent jiems iki šiam laikui nežinotų, geografinių vietų.

Štai Murmansk — yra vienas naujų vardų, kuris šiandieninėje spaudoje veik kiekvienoje laidoje minimas. Žinome, kad Murmanskas yra šiaurės miestas, kad jis yra Sovietų Sąjungos uostas, kuriame slepiasi svetimų valstybių laivai. Tai ir yskas.

Šio rašinio tikslas ir yra nusiųsti kas jis yra Sovietams, kas jis yra pasauliui, kieno jis buvo ir kokią rolę jis lošia ir ateityje loš.

Laivams Šiaurinė Prieplauka

Murmansk — yra lapų (lapių) laplandiečių, panašių eskimosams, gyventojų kraštas. Tie gyventojai, kaip ir kaimynai suomių, yra mongolų kilmės. Murmanskas yra Sovietų Sąjungos vienintelis šiaurės uostas, kuris žiemą neužšąla, tuo tarpu kai visi kiti uostai užšąla. Jame dabar slepiama daug tarptautiniai "dingusių" laivų, nes jį pasiekti ne taip jau lengva, kaip kam gali atrodyti. Žiemą, nors Murmanskas neužšąla, jį pasiekti reikia ledlaužiuose. Vandenyne aplink jį užšąla. Taigi vieta saugi.

Dėl to Murmanske saugiai "ilsisi" Vokietijos pažiba keleivinis transatlantinis laivas Bremen, kuris perstatomas į kariškiams tikslams laivą. Dėl saugumo iškirsti Murmanską buvo nuplukdytas ir Amerikos City of Flint laivas.

Šis protokolas sudarytas keturiais egzemplioriais, kurių 2 rusų ir 2 lietuvių kalbomis ir abudu jo tekstai turi vienodą galią.

Pasirasyta Maskvoje 1939 metų spalio mėn. 27 dieną.

Pasirašė:

Natkevičius,
Molotov.

Buvo Tik Atostogų Vieta

Murmanskas vystyti tepradėtas tik prieš 25 metus. Tada miestelis panašėjo Amerikos pionierių laikų Vakarų miesteliu. Nameliai buvo tik kaimiškos rąstų būkūžėlės... Dabar miestas yra modernus: puikūs mūro namai, moderniai įrengti su elektra ir namuose bėgamuoju vandeniu. Ir gyventojų jame jau yra 12,000.

(Bus daugiau)

— Viekšnių valsc. s-bė rengeiasi statyti bibliotekai namus, kurie kainuos apie 30,000 ft.

TINKAMIAUSI KANDIDATAI Į SLA PILDOMĄ TARYBĄ

SLA pildomosios tarybos nominacijose balsuok už šiuos tautinius kandidatus.

Prezidentu — TEISEJAS VINCAS F. LAUKAITIS iš Baltimore, Md.

Vice prezidentu — V. A. KERSEVICIUS iš Scranton, Pa.

Sekretorium — DR. M. J. VIKAS (dabartinis).

Izdjinku — JUOZAS J. BACIJONAS iš Sodas, Mich.

Izdo globėjais — STASYS MOCKUS (dabartinis) ir JONAS BRAZDAUSKAS iš Cleveland, Ohio.

Daktaru kvotėju — DR. STEFANAS BIEZIS iš Chicago, Illinois.

MŪSŲ IR MŪSŲ DUKTERŲ NEDĒKINGASIS AMŽIUS

Brėstantios mergaitės metus pedagogai pavadino nedėkinguoju amžiumi. Mergaitė eidama 12, 13 ir 14 metus pergyvena amžių, kuris tik tokiu vardu tegali būti pavadintas. Ji tuomet pradeda giliau galvoti, pradeda jai rūpėti gyvenimo užkulisai, įdomiau ji savimi ir kitais. Dažnai ji tame amžiuje būna paniurusi, neretai šurkšti auklėjamos ir kartais jais besipyktinganti.

Mokytojai, patyrusios motinos ir gydytojai pataria su jomis elgtis švelniai, stengtis kuo arčiau su jomis susidraugauti, įgyti kuo daugiau jų pasitikėjimo ir būti joms nuodėkingomis padėjėjomis tą jų nedėkingąjį amžių pergyventi.

Deja, tuo pačiu laiku, kuomet mergaitė susitinka su tuo amžiumi, ir jos motina pasijunta panašiose dienose. Bendrai imant, kuomet mergaitė pradeda bręsti, jos motina stipriai kabinasi į ketvirtąjį dešimtį. Motinoje vyksta antiras nedėkingasis amžius, kurio tikslas perstumti ją į kitą jos gyvenimo pusę.

Tokia moteris, atsistojusi su dukrele prieš veidrodį, susiūnsto. Ji jauna širdyje, joje tebevira jaunystės kraujas, ji nori šypsoti gyvenimui, nori džiaugtis viskuo, ką tik pasaulis savy apima, tuo tarpu šalia jos stovinti mergaitė, tiesiu liemenėliu, standriomis kurtimis, spindinčiomis akutėmis, verčia motiną saldžius troškimus užmiršti. Ir juo kuri motina padeda daugiau rūpesčio augindama dukreles, tuo labiau ji pajaučia tą tragediją.

Vienuose namuose du nedėkingieji amžiai! Tikrai žiauru

iš gyvenimo pusės. Vietoj raminti dukrele, teikti jai pamokimus, pati motina paskęsta neaiškumuose.

Kas daryti? Ar davė mums prigimtis tiek jėgų, kad tai visa atstumti atgalia ranka, ramia širdimi? Ne, prigimtis liepia pačiai moterei susirasti atsakymą į visas jos abejones.

O tai galima padaryti tik pažindamos gyvenimą, išmokiusios suprasti save, savo vaikus, pajausdamos viso pasaulio gybės pulsą.

Cia mum nepamainoma mokytoja gera knyga. Nesvarbu kokia kalba ji parašyta. Lietuviška knyga mums parodo savo tautą, brolius ir sesutes, supažindina su visa, kas mums brangu ir artima, bet ieškant giliems klausimams atsakymo, kurių nežinojimas ne vieną moterį slepia be laiko prie žemės, mums patarnauti gali bilingvė kalba gera knyga.

O skaitydamos suprasime, kad ir savo dukrelėms palengvinsime pergyventi jų kritiškąjį amžių kuo daugiau jas laikydamos užimtomis darbu.

Teikimas joms be mokyklos darbo privačių pamokų, leidimas dalyvauti gražioje pramogose, muzikos pamokose ir kitokis darbelis joms iki minimumui sumažina rūpestį ir neleidžia pasinerinti juose mintyse. Sužinosime, kad ir suaugusių moters gražusis amžius neužsibaigia jos veido pakitimu neigiamomis pusėmis.

Knyga mums nepamainoma patarėja ir guodėja visuose dalykuose. Pamilkime ją, o visi neaiškumai mūsų galvelių nekvaršins taip sunkiai.

Pr. Lapienė.

MOTERŲ PASAULIS

Veda Ieva Trečiokienė

Olandijos karališkoji šeima. — Dabar Europoje kilus karui daug rūpesčio yra Olandijai ir Belgijai, kurioms gresia pavojus iš Vokietijos pusės. Paveiksle matyti Belgijos karalių Leopoldas, Olandijos princesė Julijana su savo vyru ir Olandijos karalienė Wilhelmina.

MOTERŲ TALKA TAUTOS DARBE

Lietuvos moterys turėdamos prieš akis šių dienų svarbius Lietuvos krašto reikalus bando bendromis jėgomis visais reikalais pagelbėti. Šiomis dienomis Lietuvos Moterų Taryba sukvietė moterų organizacijų atstoves pasitarti dėl aktualiausių darbų. Susirinkime dalyvavo aštuoniolikos organizacijų atstovės iš visų srovių. Tame susirinkime jos padarė daug pareiškimų bei nutarimų, kad visos atydziai seks visus valstybės svarbiausius klausimus ir visos eis vieningu keliu į pagalbą dėl valstybės ir tautos.

Gal būtų naudinga ir Amerikos lietuvėms moterims turėti bendrą susitarimą veikti vieningą darbą. Vietoj rengti visokius asmeniškus parengimus ar ne būtų naudingiau subendrinti mūsų jėgas ir surengti parengimus dėl vilniečių, kuriems dabartiniu laiku visokia pagalba yra labai reikalinga.

Cia talpinamas atsisaukimas Lietuvos moteris, kuris tilpo lietuvių spaudoj pirmomis karodienomis.

Lietuva pasiskelbė busianti neutrali prasidėjusiose milžiniškos grumtynės ir yra pasiryžusi ta neutralumą griežtai saugoti. Tai nėra lengvas uždavinys. Visa Lietuva turi susikaupti didžiausioje rimtyje, o jos vaikai privalo visus savo darbus, veiksmus ir mintis nukreipti valstybės vadovybei talkon.

Kad tas būtina, tai jau pirmosios vokiečių lenkų karo dienos parodė. Jau pirmojo mūsų valstybės pasonėje nuaidėjusio šūvio aidas pas mus sukėlė nerimą. Prasidėjo visiškai nepamatuotas baliesniųjų piliečių lakstymas po kraštus ir visokių prekių supirkinėjimas atsargai. Tas sukėlė bereikalingos panikos ir iš normalių vėžių išmušė prekybą. Šito mūsų tėvynėje neturi būti. Mes moterys, daug galime padaryti tokiems reikšmingiems pašalininti.

Būkime rimtos ir nepasiduosime panikai.

Sesės, galvokime ne vien apie save, bet ir apie kitus. Atsisaukime iki šiol turėtos prabangos ir pratinkime karo meto sunkmenoms. Ne asmeniškiems reikalams sudirinkime atsargas, bet rūpinkimės apie kariuomenę reikalingų daiktų atsargos papildinimą.

Kas liks iš mūsų visų atsargų, jei priešas užgrius tėvynę, jei neteksim savo pastoges ir viso, kas brangiausia—laisvės?

Ar ne geriau bus, jei mes visos, užuot pernelg rūpinuosi savo asmeniškais reikalais, imsimės audingio darbo—galiminti tvaresnių, kojinių, pirštinių ir kitų pirmiausiai reikalingų daiktų krašto gynybų reikalams. Šimtas kartų geriau. Apigintoje, laisvoje tėvynėje ramiau darbu mes neturkime save ir savo šeimas vėl gražiai aprūpinti.

Mes, lietuvės, vienodai užjaučiame visų kariaujančių valstybių frontuose ir užfrontuose kenciančius ir meldžiamės už taiką.

Sesės lietuvės, nedelskime sudėjusios rankų ir nesakykite, kad valstybės saugumo reikalai mūsų neliečia, kad tai yra tik valstybės vadų reikalas. Ne! Tai yra visų lietuvių—vyrų ir moterų vadų ir valdinų—gyvybės reikalas. Ne vieną sunkią mūsų tėvynės valandą moterys suskubo ateiti jai į pagalbą. Ateikime ir šiandieną. Valstybės moteris vaikiškos guldamo kiekviena ramia sąžine galėtume pasakyti: šažinė šandieninė pareiga atlikau. Lietuvos Moterų Taryba.

"BOBŲ" VASARA

Vasaros kvapas išgaravo šaltoje rudens dienoje. Nuogos klevų šakos kyšo ir žiūrį ir turkizines ir sidabrinės padangės... dar kai kur tebevyko pavienis lapas, kurį šalna užmiršė nupurtyti.

Rusvi žuolai prarado savo puikybę, ir išsigandusios lapų krūvos skubiai skrieja pakeliumi kiekvieno lekiančio vėjelio. Ūmai nudreksiti nuo aukty šakų, kur jie ištisą vasarą suposi, lingavosi, jie visai negali suprasti gamtos permainos.

Vasaros skaisčių bėje jie nerūpestingai žvilgtelėdavo į žemę; dabar — mindžiojami neatsargiomis kojomis. O vargel! Šitoks yra pasaulio likimas! Gulėti dulkėse, kai lėta gamtos chemija jungia juos į vieną ir maišo su žeme. Šitoks yra visų gyvų kūrinų likimas. Grįžti į elementus, iš kurių jie apsiurškė... būti išnaujo sukurtas puikia ir nuolat besikeičiančia forma. Ar tai yra mirtis? Geriau sakykime — mirtinumas.

Visas skaisčius peizažo gražumas jungiasi blaiviu pilkumu; bet dar liekasi kai kurių spalvų palėtoje, kurių liki šiol pėsčias nepalietė. Pakelį šnobeles dabinas, didžiulioji savo puikiu karmaziniu vaisium; ir kalnuos šermukšnis, nuytusiu žalumui, apsilviko rudeningus apdegusiu pamarinčiu ir aukso žemčiūguos.

Rusvos pienui ankštys atsivožė ir nudengė sidabrinus šilkinio minkštumo pūkus. Karvažolių vainikai ir klajojančios usnių sėklos dar matomai tebeskraido permatomaj oro jūroje. Susiraižę vynuogių krūmai pakely yra neišpajinijamai susipynę; jų gražūs siūleliai arti susijungę, tartum bešališku liūdesiu.

Gėlių apdegusios pakalnės, kur pirmiau aukšarykšte skaisčiai liepsnojo, dabar atrodo apsiniaukusios ir peleninės ros.

Nuvytusiu astru rusvi spindulingi lapeliai maloniai užsidarė širdyse, kurios kartą buvo aukštinės, lygi nenorėdami tirti sudie!

Visi maži verpėdžiai miega —kas žino kur? Gal tamsiuos labirintuos, kurie vingiuoja jų takeliai per minkštą žemę, arba pasislėpę po sausu lapu, pastikėdami maloniu žienos vėju ištvėrmės.

Pora čiauskiančių voverių žaidžia puo nubirusius lapus, matomai ieško riestutų bei gilių, kad papildytų savo santonkrova. Tai nepalaujamas šėpimasis ir ieškojimas — skaisčių akucijų ūmus bliksterėjimas nebailiosiose vietose, drąsus gilgos gauruotos uodegos besididžiavimas ir beprotingas lakstymas per lapus šakomis ir galų gale įlindimas į medžio skylę — paslėptąją gūžtą.

Klampynės žolės harposstygomis šiaurys, sušvelnėjęs iki vasaros minkštumo, mėgina giedoti birželio žavėjį ir trenodiją. Tačiau instrumentas neburi tonu; ir nudėvėtos stygos prarado visą gvybę. Žiemnos ranka yra bejausmė. Jos melodija suledėjusi.

Kada dar kartą vandens palaudangia lelijų srove, kada grietine lotus pražydi ir purpuriniai arjerai atsistoja tiesiai žalumui, sena pelkių giesmė suskamba per drebančią sutemos tylą.

Šitas magiškas violetinis rūkas ir vasaros saldumas tęsiasi tik diena ar dvi. Pagaliau oras pastoviai šaltėja, pranašaujami grasinantį sniegą. Ir iki kovo, mes turėsime gyventi vienas be kito!

Ai, saldžioji širdie! Dienos tikrai ilgios! Yra visomet žiema, kai aš atsitolinu nuo tavęs; bet tavo malonumo atmintis ir tavo laukiančios meilės sapsnas net ir žiemą maloniai sušvelnina iki bobų vasaros.

Veritas Vincit.

MOTERYS LITERATŪROJE

Zmogus, kuris gyvena už tūkstančių metų, norėdamas sužinoti, kaip žmogus gyveno XXamž., paims mūsų laikų literatūrą, nes kas kitas, jei ne menas, pergyvens tūkstančių metų! Visų gi meno šakų literatūra yra daugiausiai susijusi su gyvenimu, su aplinka. Literatūra daugiau, negu kitos meno šakos yra apinkos determinuojama. Negalima ir norėti, kad rašytojas būtų visai nepriklausomas aplinkos, kaip negalima norėti, kad dvasia egzistuoti atskirai nuo materijos, jau vien delto, kad rašytojo įrankis — kalba, žodis.

Pagalau, ar turi meno kurinys veržtis iš laiko dvasios? Čia galimos kelios nuomonės, kaip yra keletas pažiūrų į literatūrą. Vieną nuomonę, literatūra, kaip menas iš viso, neturi siekti jokių utilitarinių tikslų. Ji turi likti pati sau: menas menui. Tuomet meno kurinys gali būti labai atitraktas nuo gyvenimo, bet jis ir liks tik malonus liuoslaikio užpildymas, o menininkas visuomenės akyse — malonus, nenaudėlis, pageidaujamas vaivšai ar kaip dekoracija salionuose.

Visuomenė gi gyvena pilnu nervingu gyvenimu. Ji turi savo vargus ir bėdas. Ji susirūpinusi savo tikru veidu. Ji ieško veidrodžio, kuriame galėtų pamatyti save ir liuoslaikui net patyrinti savo fiziologiją. Ir štai rašytojas parūpina jai tą veidrodį — smulkų ir padidinantį. Čia žmogus gali pastebėti net savo užslėptas vietas, tamsius gyvenimo kampelius.

Talentingas rašytojas išverčia aikštėn visą visuomeninį gyvenimą, mokančiai išstato viešumon visą jo ydas, trūkumus, visa kas juokinga, kas žalinga ir kas gera ir siektina. Dažnai rašytojas nesitenkina gyvenimo fotografavimu. Jis pats dalyvauja savo tautos aspiracijose, savo luomo ar klasės intereso ir siekia jų gerovės.

Scenos mene ir dainavime moterys atsistojo lygiai su vyrais, kai tik užlipo ant scenos. Menas moters siejai yra prieinamiausias iš visų kultūros pasireiškimo sričių; ir tai suprantama. Gyvybės evoliucijoj gyvuošė išsivysto tie orgarai ar savybės, kurios buvo ir yra organizmui reikalingos, kuriomis daugiausia naudojamos ir naudotasi. Vyras kovoje už būvį turėjo visuomet reikalo kovos aspiracijose, savo luomo ar klasės intereso ir siekia jų gerovės.

Pradžioje romano—galvos sukimas, vidury—širdies mušimas, o pabaiga perėjimas į smulkmenas.

—Is kur eini, Jonai, ir taip užsigalvojęs?

—Pas čigonę buvau. Su-prask pasakė, kad su žmona persiskirsiu, bet su kuria pamiršau pasiklaust.

PATARIMAI

RŪBŲ TVARKYMAS

Atėjus žiemai kiekviena šeimininkė turi pasirūpinti apie tinkamą vasarinių rūbų sudėjimą žiemai. Rūbus negalima dėti ir skryniais ar kabinti į spintą nešvarius. Tik gerai juos apžiūrėjus, kur reikalinga susiuvus, pataisius, išvalius ar išplovus ir išlyginus, galima juos padėti ar pakabinti. Kadangi rūbai labai dažnai būna dėmėti, tai tenka kalbėti apie dėmių išėmimą. Yra įvairių dėmių šėmimo būdų, kaip tai mechaninis valymas (tai trynimasis, grandymas), sugėrimas, išstipinimas, išsklaidymas. Visada dėmę valyti kuo greičiau, kad dėmė į medžiagą neįsigertų ir nepridžiūtų. Labai gerai yra palaikyti prieš išimant ant garų ir tuo leisti šai iškilti į paviršių.

Tam tikslui imama verdančio vandens, pilama į kokį nors nedidelį dubinėlį, uždedama dėmėta vieta ant to dubinėlio. Garai kildami veikia dėmę. Prieš išimant gerai yra dėmę apvesti — apsiūti baltu siūlu, kad būtų aiškiau matyti, kur ji yra. Imant dėmes, reikia atsizvelgti į medžiagos spalvą ir rūšį ir žiūrėti nuo ko ta ar kita dėmė pasidarė. Be to, nereikia iš karto vartoti stiprių priemonių. Nežinant nuo ko dėmė pasidarė, reikia mėginti imti šepėliu, paskui vandeniu ir pagaliau lengva rūkštinti, pav. citrinine.

Dėmių šėmimas iš vilnonių ir spalvuotų rūbų

Pirmiausia visada reikia pamėginti dėmę ištrinti pav. šepėliu.

Purvo dėmėms leisti sudžiūti ir paskui valyti šepėliu. Jei neišimama, vartoti vandenį su amoniaku arba actu pusiau praskiedus.

Šviesiai medžiagai vartoti muiluotą vandenį. Tamsiai medžiagai vartojamas kiaušinio trynys pusiau praskiedus vandeniu. Patrinti dėmę, išplauti vandeniu ir išlyginti. Kitos visos dėmės iš vilnonių, spalvuotų rūbų sunkiai išimamos. Dar kiek lengviau išimamos riebalų dėmės. Jos imamos uždėjus ant dėmės sugeriamą popierį ir ant viršaus uždėjus karštą prosą. Riebalai sugers į popierį.

Rūgštės dėmės galima pakeičinti imti amoniaku pusiau praskiedus jį vandeniu. Tokiu pat būdu imamos ir prakaito dėmės. Cukraus dėmės imamos drungnu vandeniu. Rašalo dėmės imamos citrinios rūgšties ir atskiestu actu. Dažų dėmės

SEIMININKĖMS

SKANUS KUGELIS

Nuskusti ir sutarkuoti keletą svarų bulvių ir vieną didelį svogūną, nusunk vandenį ir pridėk druskos pagal skonį. Užplik sutarkuotas bulves karštu pienu. Suplak gerai keletą kiaušinių ir įmaišyk gerai. Pridėk biskį miltų (apie vieną didelį šaukštą). Paspirgink biskį "soft pork" arba rūkytų lašiniųkų (bacon) ir įmaišyk. Kepk karštame pečiuje apie valandą laiko.

BULVIŲ PUDINGAS

Sugrūsk šaltas išvirintas bulves, pridėk druskos ir pipirų pagal skonį. Tada gerai išplak 2 ar 3 kiaušinius, sumaišyk su bulvėm. Galutinai pridėk užtektinai pieno, kad padaryti tirštą košę. Pridėk sviesto ir sudėk į molinį ar paliavotą blūdą. Kepk karštame pečiuje iki parus.

OBUOLIŲ PUDINGAS

Nulupk, išimk šerdis ir išvirk 4 ar 5 didelius rūkščius obuolius. Tada perleisk juos per retą koštuvą. Išleisk 1 didelį šaukštą miltų ir 4 didelius šaukštus "corn starch" (kornų krakmolo) keturiuose šaukštuose šalto vandens. Pridėk 1 didelį šaukštą sviesto ir 1/4 šaukštuko druskos prie puoduko verdančio vandens ir tada sumaišyk su pirmu mišiniu, nuolat maišydama. Pridėk 1 obuolių košę sultis vienos citrinos ir cukraus pagal skonį. Uždėk ant pečiaus ir gerai išplak mišinį. Tada pridėk gerai išplaktus trynius 3-ju kiaušinių. Galutinai povaliai įmaišyk 3 baltymus išplaktus iki būna stiprus. Supilk viską į išsvėtuotą lėkštą blūdą ir kepk iki mišinys išsikels ir bus parudęs.

pirmiausiai atmirkyti terputinu, o jei nuo terputino palieka dėmė, tai imti ją kaip paprastai imamos riebalų dėmės. Lako dėmės imti spiritu, leidžiant dėmei gerai atmirkti. Kavos dėmės imti kiaušinio tryniu, jį pusiau atskiedus spiritu.

Tel. Market 3-5357
Michael Alkalis, Jr.
 Laidotuvių Direktorius
 195 Adams St., Newark, N.J.

CLEMENT VOKETAITIS
 Advokatas
 50 COURT STREET,
 Brooklyn, N. Y.
 TEL. TRIANGLE 8-400
 168 GRAND STREET,
 TEL. EVERGREEN 8-717

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA BAR & GRILL
 Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotas degtines, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti klibasai ir kopūstai galima gauti kasdien.
Joseph Zeidat,
 411 GRAND STREET
 Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

SUSIRINKIMAS TAUTINĖMS JĖGOMS BENDRINTI

NEWARK, N. J. — Kaip ir eilę kitų Amerikos lietuvių kolonijų, pereitį sekmadienį Newark, N. J. Lietuvių salės posėdžių kambarį įvyko specialus tautinėms jėgoms bendrinti susirinkimas, kuriame dalyvavo per 20 New Jersey lietuvių tautinių veikėjų.

Jie vienu balsu nutarė įgyvendinti jungtį padėti Lietuvos ir savoms organizacijoms glaudžiau tautininkauti dienraščiu VIENYBĖI, kuris tiems tikslams tarnauja. Tam patvirtinti eilę veikėjų net tapo dienraščio akcininkais, kurių pažadėjo ta kryptimi plačiau pasidaruoti.

Nutarta šioje kolonijoje greitu laiku surengti VIENYBĖS nauda gražią pramogą. Nutarta kuogausiausiai dalyvauti Tautininkų jėgoms bendrinti suvažiavime gruodžio 10 d. Brooklyne.

Susirinkime dalyvavo iš Brooklyno nuvykę Komisijos Tautinėms jėgoms bendrinti vardu įgaliojimai: Ksaveras Strumskis ir Jonas Valaitis.

Susirinkimo platesnius nutarimus ir planus vėliau praneš specialus susirinkimo korespondentas. J. Valaitis.

Kalėdų atvirukai su lietuviškais sveikinimais

Tik ką gauta VIENYBĖS administracijoje gražių Kalėdinų su lietuviškais sveikinimais atvirukų. Atvirukai labai gražūs su įvairiais vaizdais, gražiais sidabruotais kraštais ir paveikslėliais. Tinkami susių giminėms į Lietuvą Kalėdų švenčių proga, kas suteiks Jūsų namams tikro džiaugsmo ir malonumo jų nepamirštant nors gražia lietuviška atvirute iš Amerikos pasveikinti. Kaina atvirukų yra tokia: vienai 5c. ir 10c., 3 už 25c. ir 6 už 50c. Yra įvairių rūšių ir skirtingų kainų.

Prašome užteikti ir pasirinkti. Šventės jau artėja ir laikas sveikinimus siųsti.

M. IR B. SMETONŲ REIŠKIAMA PADĖKA

Lapkričio 18 d. Susivienijimo salėje, 197 Grand Street, Brooklyn, N. Y. buvo surengta mums pagerbimo puota paminėti mūsų šeimyninio gyvenimo 25 metų sukaktį.

Šiuo mi norime viešai pareikšti širdingą mūsų padėką visiems rengusiems, puotos dalyviams ir mus sveikinusiems žodžiu ar raštu. Dėkojame Adomaitienei, kuri daugiausia darbavosi puotos surengimui, taipgi Puodciuvienei ir Barauskienei (mūsų dukrelei), kurios buvo visos vakarienių rengėjos. Maloniai dėkojame panelėms, kurios tikrai gražiai visiems svečiams patarnavo prie stalų: Adomaitytei, Bazauskaitė, O. Svabiūtė, S. Kauliniūtė, O. Plaktoniūtė. Prie gėrimų patarnavo p. S. Adomaitis, (Smetonienės brolis), prisidėjo darbu A. Andriūšienė, V. Barauskienė, Juozas Barauskas. Daug pasidarbavo puotos rengime svotas p. A. Andriūšius. Dėkojam už parūpintus skanūs gėrimus, Sveciai p. T. Puodciuvienei už parūpinimą gražaus ir skanaus keiko ir pasidarbavimą.

Reiškiame širdingą ir nuolankią padėką vakaro vedėjui p. Jonui Brunzai už pravedimą gražios vakaro programos ir dėkojame už dovanas daktarui Kroll, p. Kirdeikių ir Vincevičių šeimoms ir dėkojame už nuo visų svečių dovaną. Kazakevičiui su visu orkestru už svečių linksminimą ir gražų griežimą visą vakarą.

Maloniai dėkojame dar kartą visiems svečiams už dalyvavimą mums surengtoje sukaktuvinėje puotoje.

Motiejus ir Bogustava Smetonai.

Apsivedė A. Balčiūnas su M. Zimiute

Pereitą sekmadienį, lapkričio 26 d. amžinai moterys ryšiais tapo suristi Antanas Balčiūnas su brooklyniečiams gerai žinomo realteatrininko dukterimi Madeline Zimiute. Šliūbas jauniems bu-

vo suteiktas Apreiškimo parapijos bažnyčioje 1 val. popiet. Dalyvavo 3 poros pamergių ir pajuonių, kartu būrelis jaunosios poros artimųjų.

Vestuvių pokylis įvyko Piličių klubo svetainėje dalyvaujant apie 150-čiai žmonių. Jaunasis Antanas Balčiūnas ir jauna VIENYBĖS dienraščio litypininkas, malonus vyras.

Plačiau apie vestuvių pokylį bus parašyta vėlesnėje dienraščio laidoje. Tuo tarpu gražiai jaunajai porai linkime gražaus ir laimingo šeimyninio gyvenimo. Kiek teko sužinoti jauniejį praleisti "medaus mėnesiui" vyks tūlam laikui Florida. Laimingos kelionės!

GRAŽUS RIMBO PARENGIMAS

Pereitą sekmadienį, lapkričio 26 d. Ideal Ballroom, Brooklyne įvyko pirmasis Rimbo surengtas vakaras-koncertas su šokiais ir sporto programa. Publikos, nors susirinko ne per daug, bet vakaras praėjo su gražiu programos pravedimu. Publiką sudarė lietuviai rėmėjai lietuviškos spaudos ir n e m a ž a s skaičius jaunimo. Žmonių galėjo būti apie 400.

Vakaras rengtas juokų ir satyros mėnesinio žurnalo "Rimbos" leidžiamo p. K. J. Paulausko parimimui. Vyraujančią programos dalį sudarė sportas, dainos ir šokiai. Vakaro centro asmeniu buvo buvęs pasaulinis bokso čempionas lietuvis Jack Sharkey-Zukasas specialiai kviestas iš Bostono.

Vakaro programą atidarė pats rengėjas p. K. Paulauskas. Programą vedė J. Jokubauskas. Jis perstatė sporto tervą buvusį garsų ristiką p. A. Kundrotą ir garbės svečią Jack Sharkey, kurie pasakė kalbas. Toliau keliais atvejais pasirodė lietuviškas Aldona Alksniūtė iš New Haven, Conn. su plastiniais šokiais. A. Vokietaitienė, sopranas irgi iš New Haven, Conn. dviem atvejais dainavo, kuriai pianu akompanavo p-lė V. Tamkiūtė. Juokų ir linksmy dainelių padainavo komikas p. K. Kraučiu-

nas—Ku Ku, kuris publiką gerokai prajuokino. Violeta Tamkiūtė sudainavo 3 dainas akompanuojant pianu G. Vitaitytei. Publikos buvo išaukštinta net du kartus pakartoti, kas aiškiai matyti, kad brooklyniečiai Violetos Tamkiūtės dainavimą myli. Atletai akrobatai M. Bieksa, P. Jasmuntis ir J. Krupak parodė keliolika gražių ir triukingų atletiškių numerių. Publika labai mėgo. Kistikai J. Narvydas ir Vensevičius ritosi 10 minučių, kuriems referavo Jack Sharkey. Operetės choro vyrų ir merginų grupės gražiai pasirodė savo dainavimu gražiai sudainuodami keletą lietuvių liaudies dainų. Pianu jiems akompanavo choro mokytoja V. Tamkiūtė.

Po programos buvo šokiai griežiant Berenio orkestrui. Kiek teko patirti atsilankiusiai publikai vakaro programa patiko, nes pirmu kartu teko matyti tokią programą sportinio pobūdžio. Ir daugiau tokių panašių parengimų pageidaujama. Rep. P.

New Jersey Lietuvių Radijo 2 metų sukakties bankietas

Pereitą sekmadienį Lietuvių salėje, Newarko įvyko didelis New Jersey Lietuvių Radijo programos dviejų metų radijo programos sukakties paminėti bankietas.

Vakarieneje žmonių buvo apie 400. Vakaro programą vadovavo Kaunas Bus kompanijos pirmininkas p. Gudas.

Vakaro koncertinę dalį atliko: dainininkas Feliksas Lapinskas, jaunas populiarus dainininkas, pjanu skambino p-lė Šlikaitytė, jau seniai žinoma Kearny, N. J. lietuviškas pjanistė. Dainininkė Bičauskienė šiam vakare pasirodė toli nu- progresavusi dainos mene. Jai pjanu akompanavo jaunas pjanistas Simulevičius. Jau daug kartų girdėtas Vyšniauskas taip pat programą pajavairino gražiu dainavimu, kuriam pritarė pjanistė p-lė Giraitytė, simpatinga New Jersey Lietuvių Radijo programos iš-

WHOM kalbėjo p. Giraičio dukra. Arfa skambino senai girdėtas, muzikos įrankių dirbėjas, kanklininkas Sadauskas, iš Mattawan, N. J. Labai visiems patiko Harry Winks iš Bayway akordenų orkestras. Kalbėti pakviesta Ratus Giraitis, radijo progr. vedėjas ir šių žodžių rašytojas. Dar dainavo eilė dainininkų, bet tuo laiku teko dalyvauti susirinkime tautinėms jėgoms bendrint, dėl to kitos programos dalies, gaila, negirdėjau.

Jonas Valaitis.

Vis nelaimės...

Ir Dėkų Diena neapsiejo be didesnių nelaimių ir net gyvybių praradimų. Šventės vis suteikia namalonių žinių. Pavyzdys, kad ir štai koks. Šeimos motina gamina turkų pietus. Tuo tarpu šeimos tėvas su dviem sūnumis išvažiuoja automobiliu pasivažinėti trumpam laikui iki pietūs bus pagaminti. Važiuojant jiems skersai geležinkelį, užėjęs traukinys užmuša visus tris. Motina nesulaukia šeimos. Tragedija... Baisu pagalvoti...

DABARTINIŲ LAIKŲ BIGOS Vėliausioji sensacinė milijono dolerių filmas "DEDE SAMAS FARMERIS" (Uncle Sam the Farmer)

Pamatykite, kaip Amerikos fermeris 32 milijonai gyvena ir dirba: kokios jų vilijos ir kolonijos! Ši Europos karo laikais. Taip pat 43 naujienų filmos iš viso pasaulio. Didžiausias vaidinimas mieste—15c. iki 2 val. popiet.

EMBASSY NEWSREEL THEATRE Broadway ir 46th St., New York City

TYRONE POWER LINDA DARNELL in "DAY-TIME WIFE" * Big Revue on the Stage * 7th Ave. Any Seat 25c. to 1 P. M. and 50th St.

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatinių skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šlapio raumenų skaudėjimų vėsiu išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacinis linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkitė ir jūs bonkute Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

L I C E N S E S BEER — WINE — LIQUOR Wholesalers — Retailers

NOTICE is hereby given that License No. RW. 408 has been issued to the undersigned to sell Wine at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 362-366 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

ZU-ZU BAR and GRILL 362-366 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

HAVEMEYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

JULIUS DRESS SHOP

Artėjančių švenčių pasirinkimas suknelių ir moteriškų paltų.

Drabužius gausite garantuotus ir daug pigiau, negu kitose vietose

A. IR P. KIDANSKY SAVININKAI 395 Grand Street BROOKLYN, N. Y. TEL. EV. 7-9795

PARSIDUODA

PARSIDUODA dvi grosernės ir dvi "Delicatessen." Kiekviena krautuve užpakalyje turi po keturis kambarius su visais patogumais tinkamam šeimynoms gyventi. Biznis įsidrįbtas ir esama jau per 13 metų.

Kreiptis 37 Scholes St., Brooklyn. (171-173)

KADA DAUG VALGOT! GERIAT! ROKOT!

Parduodama Baruose ir Restauracijose COSSACK PRODUCTS 237 West 69th Street New York City Tel.: TRafalgar 4-3070

Gautas didelis siuntinys iš Lietuvos skanių saldainių. Kokybė gana aukšta. Pasirinkimas įvairių rūšių. Kainos nebrangios. Vietiniai ir toliau gyvenantieji norinti įsigyti lietuviškų saldainių kreipkitės į LIETUVIŲ SALDAINIŲ KRAUTUVĘ Juozas Ginkas, savininkas 495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA - APTEIKORIUS

PUSSVEIKIS - Jauties niekam tikęs—beįėjus? Neturi apetito, baurūs pūšės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE Tapk sveiku. KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE. KAMPUS NORTH 4225 GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS) 423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS T. Fred Lefevre—Manager 54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y. TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS (SALINSKAS) Vestie E. Davis, Licensed Mgr. 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Tel. Virginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ (RADZEVICIUS) Tel. STagg 2-4409 402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. STagg 2-0783 Night HAVEMEYER 8-1158

JOSEPH LE VANDA NOTARY PUBLIC 337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y. Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

MOTERŲ VIENYBĖS PARĖDU BALIUS (COSTUME BALL) Naujiems Metams sutikti BUS DUODAMI PRIZAI UŽ GERIAUSIUS KOSTIUMUS Sekmadienį, 1939 m. Gruodžio 31 d. CLINTON HALL Betts & Maspeth Avenues, Maspeth, L. I., N. Y. PELNAS LABDAR YBĖS TIKSLAMS BILJETAS \$1.00 PRADŽIA 8:30 VAL. VAK.

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

80. Kuomet karalienė liepė kareiviams eiti į kambarį ir surimti belaisvius, iš kambario suriko Tarzanas: "Jei jūs eisite į šį kambarį, aš užmušiu jūsų karalių!" Kareiviai pasitarė su Menofra ir jų kapitonas atsakė: "Atiduokite Forosą karalienei, tad mes jus nekliudysim."

Tą girdėdamas karalius Forosas kratė savo galvą, norėdamas parodyti, kad neduotų jo karalienei. Tarzanas atrišo jo burną ir paklausė, ko jis nori. Forosas pradėjo kalbėti: "Neduokite manęs Menofrai: ji nužudys mane!" Tarzanas atsakė: "Gal mes su ja susiderėsime kaip nors."

Atsistojęs prie durų Tarzanas papasakojo Menofrai ir jos kareiviams, kad jie turi pažadėti visiems laisvai išeiti iš šios šalies ir atiduoti jiems didįjį deimantą: kad karalius Forosas turės eiti su jais iki jų šalies sienos, kaip užstatas, o paskui galės grįžti namo.

Karalius Forosas garsiai pareiškė savo sutikimą. Tarzanas atrišo jo rankas ir kojas, liepdamas pasakyti karalienei tas visas sąlygas. Bet vos karalius pradėjo kalbėti, karalienė suriko: "Aš nenoriu klausyti! Ko laukiate, kareiviai! Išveskite visus čia į koridorį!"

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje